

LBRIS

We know
books

AURELIA STOIE MĂRGINEAN

IERUSALIM

LUMINĂ ȘI CULOARE

ACUARELĂ ȘI PICTURĂ

JERUSALEM
LIGHT AND COLOR

WATERCOLOR AND PAINTING

CUPRINS

09	DATE BIOGRAFICE
10	BIOGRAPHY
11	UN ARTIST BRAȘOVEAN ORIENTALIST
15	A BRAȘOV-BASED ORIENTALIST ARTIST
19	PREZENTĂRI ȘI CRONICI PRESENTATIONS AND REVIEWS
47	ALBUM
139	COLECȚII COLLECTIONS
159	CATALOG CATALOGUE
171	CUVÂNTUL AUTOAREI
173	AUTHOR'S NOTE

LEBRIS

We know
books

UN ARTIST BRAȘOVEAN ORIENTALIST

Aurelia Stoine Mărginean pleacă la Ierusalim în câteva călătorii succesive, începând cu anii '90 ai secolului trecut și, beneficiind deja de o experiență și tehnică artistică a transpunerii peisajului și a picturii de exterior, începe să deseneze și să picteze orașul, trecând astfel granița imaginară înspre grupul artiștilor „orientaliști”¹. Reprezentarea extinsă a Ierusalimului, imaginile succesive surprinse în orele de pictură în aer liber, reluările unor teme, reprivirea unui loc și a unui peisaj la interval de câțiva ani au condus la apariția unui impresionant „jurnal de călătorie”, cu zeci de desene și lucrări în acuarelă, care alcătuiesc un caleidoscop al orașului și care o transformă pe artistă într-un martor viu al evoluțiilor peisajului ierusalimit de la începutul acestui mileniu.

1. Orientalismul în pictură nu este definit de apartenența la o școală sau la un grup, chiar dacă a existat Societatea pictorilor orientaliști francezi, ori la un stil, ci mai curând de raportarea la temă în sine.

Parcurgerea acestui jurnal al artistei, modern, dar clasic, prin utilizarea tehnicilor grafice și picturale și prin măiestria desenului, nu se deosebește cu aproape nimic de consultarea hărților de călătorie ale marilor artiști și descoperitori ai Orientului. Artiștii călători în Levant, catalogați drept parte a orientalismului, erau mereu în fața unei încercări majore: aceea a cunoașterii unui loc prin pictarea unui peisaj. Desenarea unui instantaneu, schițarea unei vederi, reprezentarea picturală a monumentelor, orașelor sau surprinderea simplelor scene de viață nu aveau doar valoare de document, ci reprezentau o adevărată punere în scenă a spațiului, o construcție a acestuia, unde se întâlnesc aspirațiile artistului de a fi un martor cât mai fidel și constrângerile sale de reprezentare, date de simbolistica culturală. Astfel, o vedere asupra oricărui subiect, cum ar fi cea a Mormintelor Regilor din Valea Cedrilor, îl aducea pe artist în fața aceleiași dileme, indiferent de data sau ora când a poposit în

fața necropolei: trebuie să se lase atras de măreția istoriei și simbolisticii biblice sau să rămână doar un martor realist al prezentului?

Identificarea echilibrului între aceste forțe specifice picturii de peisaj la Ierusalim rămâne una dintre trăsăturile recurente și în lucrările Aureliei Stoie Mărginean, chiar dacă această confruntare este latentă. Artista reușește să lase în urmă „balastul” imaginarii simbolice, să privească orașul cu uimirea descoperirii ineditului, iar sentimentul ingenuu al exploratorului se regăsește aproape în fiecare lucrare. Vederile din Ierusalim sunt pline de viață, eliberate de constrângerile monumentalului, dar, cu toate acestea, orașul rămâne „orașul”.

Înainte să parcurgi jurnalul artistei, mai survine întrebarea dacă această modalitate de constituire a unui jurnal plastic, de raportare la spațiu, de citire a acestuia, de codificare și de recodificare în limbaj pictural s-a încheiat, dacă este revolută odată cu promovarea documentului propriu-zis, a fotografiei, a imaginii vizuale nemijlocite. Dacă un artist plastic, călător la granița mileniului, mai poate fi un martor al peisajului?

Pentru pictorul orientalist ajuns la Ierusalim, abordarea peisajului este un mod de cunoaștere a lumii, a unui spațiu esențial, încărcat de simbolistică și tradiție. Pictorului călător îi revine rolul de

a fi un observator cu o capacitate senzorială de excepție, pentru a reda imaginea aleasă și pentru a răspunde așteptărilor legate de imaginarul biblic și istoric. Privirea care măsoară, construiește, așază în perspectivă și redă peisajul rămâne cea a unui călător: inevitabil una fugitivă, dar și pătrunzătoare; este cheia fidelă a interpretării unui moment anume. Aurelia Stoie Mărginean surprinde Ierusalimul, cu vederile și colinele sale, într-o geografie care, chiar la o diferență de câțiva ani, este modificată în întregime. Orașul s-a transformat, iar multe perspective surprinse atunci de artistă nu mai există astăzi. Valoarea de document artistic a peisajului este intactă, așa cum sunt litografiile și schițele călătorilor anteriori.

Ierusalimul, propulsat de marii artiști peisagiști călători ai secolului al XIX-lea, este cantonat într-o plenitudine a monumentalului. Meditația este parte a peisajului; punerea în scenă, clădirile, personajele sunt în întregime suspendate într-un moment atemporal: „pozează” pentru eternitate.

Peisajul Aureliei Stoie Mărginean este apropiat și intim, chiar și atunci când este vorba despre mari panorame ale orașului. Nu există distanță și depărtare, nici intangibilitate. Peisajul se întinde sub privirea păsării în zbor, pare un cub care poate fi privit din

toate unghiurile, rotit și răsturnat, pentru ca privirea să-l înțeleagă până la capăt. Peisajul este cercetat de aproape și de departe în același timp – aceasta este măiestria artistei: redarea perspectivei fără distanțarea alienantă. Când privești cupolele tuturor bisericilor din Orașul Vechi, înțelegi panorama, dispunerea pe hartă, dar, în același timp, te regăsești în apropiere, la o distanță minimă, care îți permite o cunoaștere intimă și personalizată. Ești, în același timp, departe și aproape, în țăriile cerului și pe caldarâmul de piatră al orașului.

Marii călători peisagiști transmiteau, prin peisaj, privilegiul de a călători, își arogau, într-un fel, unicitatea vederii la care se putea jindui și care, cu siguranță, era puțin accesibilă. Aurelia Stoie Mărginean ne poartă cu ea în plimbarea prin oraș, este acolo, iar fiecare peisaj are un jurnal, al cărui text este decelabil în limbajul pictural. Mai mult, acest limbaj poate fi împărtășit cu ușurință, iar această bunăvoință a artistei față de privitor nu atenuază cu nimic din noblețea privirii și din anvergura vederii.

Artista nu cade în capcana peisajului pitoresc datorită forței extraordinare de încadrare a peisajului, de prezentare a acestuia în mișcare și într-un unghi complex, cu o luminozitate și strălucire permanentă, aproape fără umbră... Este un peisaj-document, dar este și o așezare în perspectivă, răspunzând tuturor

canoanelor imuabile. Cum se constituie punerea în scenă? Începe mereu cu un drum al artistei, cu această știință a locului pe care o ai numai de pe o cărare, un drum, o potecă, când artista poate măsura și compara fiecare dimensiune... Drumul de la École Biblique până pe Muntele Măslinilor: un urcuș pe o pantă abruptă, printre tufișurile prăfuite, lăsând în spate abisul văii sacrificiilor, intrarea în cetate, coborârea pe la Poarta Gunoiiului, mersul pe lângă zidul aproape intact, cimitirele, o nouă pantă pe lângă șirul de biserici de pe versantul muntelui... fiecare loc este o stație, o vedere, o lucrare... Alte imagini sunt de pe Muntele Scopus, de pe al cărui coborâș se ajunge fie spre Poarta Damascului, fie pe drumul abrupt către Marea Moartă sau, continuând pe culme, printre mici plantații de pini, către izvoarele vechii cetăți.

Punctele cardinale și drumurile către acestea, joncțiunile și intersecțiile sunt repere ale peisajului. Orașul este o axă a lumii și impune privirii cadre anume, prestabilite de imaginarul religios, biblic și nu numai. Sunt trasee care parcă cer să fie privite doar dintr-un unghi anume, cu punerea în valoare a unui narativ religios sau mitologic. Aurelia Stoie Mărginean se eliberează de aceste cadre, le repricește, iar viziunea îi aparține în totalitate.

Dar derularea acestor stații și imagini nu este doar o simplă înșiruire; la

capătul ei revin, chiar și în lucrările Aureliei Stoie Mărginean, întrebările majore ale abordării tuturor pictorilor orientaliști: care este punctul de fixare a liniei de separare între răsărit și apus, locul unde se așază borna dincolo de care se desfășoară lumea care trebuie descoperită?

Artista nu obosește să depășească granița, să mute cât mai departe această limită. Pictarea Ierusalimului este un act asumat de cunoaștere, iar peisajul se transformă și sublimează, continuând să fie un jurnal de călătorie. Aurelia Stoie Mărginean nu transmite doar o vedere, o carte poștală, ci deține codul atât de dorit de toți călătorii orientaliști: cel al unui limbaj cu orașul... prin desen.

Andreea Păstârnac

*Tel Aviv,
octombrie 2016*

A BRAȘOV-BASED ORIENTALIST ARTIST

Aurelia Stoeie Mărginean traveled to Jerusalem on several successive journeys, beginning in the 1990s. Already equipped with experience and artistic technique in rendering landscapes and plein-air painting, she began to draw and paint the city, thus crossing the imaginary boundary into the group of “Orientalist”¹ artists. The extensive representation of Jerusalem, the successive images captured during outdoor painting sessions, the revisiting of themes, and the re-examination of places and landscapes over intervals of several years led to the creation of an impressive “travel journal.” With dozens of drawings and watercolor works, this journal forms a kaleidoscope of the city and transforms the artist into a

living witness to the evolution of Jerusalem’s landscape at the beginning of this millennium.

Exploring this journal—modern yet classical through its use of graphic and pictorial techniques and the mastery of drawing—differs little from consulting the travel portfolios of the great artists and explorers of the Orient. Traveling artists in the Levant, categorized as part of Orientalism, constantly faced a major challenge: that of understanding a place through painting its landscape. Sketching a moment, outlining a view, depicting monuments, cities, or simple scenes of life were not merely documentary acts; they represented a true staging of space, a construction in which the artist’s aspiration to be a faithful witness meets the constraints of cultural symbolism. Thus, a view of any subject—such as the Tombs of the Kings in the Kidron Valley—placed the artist before the same dilemma, regardless of the time or moment

1. Orientalism in painting is not defined by belonging to a school, a group—even though the Society of French Orientalist Painters did exist—or by a particular style; rather, it is defined by its relationship to the subject itself.

of arrival: to be drawn into the grandeur of history and biblical symbolism, or to remain a realist witness of the present.

Finding the balance between these forces, specific to landscape painting in Jerusalem, remains one of the recurring traits in Aurelia Stoie Mărginean's work, even if this tension is subtle. The artist manages to leave behind the "burden" of symbolic imagination, to look at the city with the wonder of discovery, and this ingenuous spirit of the explorer is present in almost every work. Her views of Jerusalem are full of life, freed from the constraints of monumentality, yet the city remains unmistakably "the city."

Before engaging with the artist's journal, another question arises: has this way of constructing a visual journal—of relating to space, reading it, encoding and re-encoding it in pictorial language—become obsolete with the rise of documentary media, photography, and direct visual imagery? Can a traveling visual artist at the turn of the millennium still be a witness to the landscape?

For the Orientalist painter arriving in Jerusalem, the approach to landscape is a way of knowing the world—a space rich in symbolism and tradition. The traveling painter must act as an observer with exceptional sensory capacity,

able to render the chosen image and meet expectations shaped by biblical and historical imagination. The gaze that measures, constructs, organizes perspective, and renders the landscape remains that of a traveler—inevitably fleeting, yet penetrating; it is the faithful key to interpreting a specific moment. Aurelia Stoie Mărginean captures Jerusalem, with its views and hills, within a geography that—even over just a few years—has undergone profound transformation. The city has changed, and many perspectives she captured then no longer exist today. Yet the documentary value of her artistic landscapes remains intact, just as with the lithographs and sketches of earlier travelers.

Jerusalem, as presented by the great traveling landscape artists of the nineteenth century, is set within a plenitude of monumentality. Meditation becomes part of the landscape; the staging, the buildings, the figures are suspended in an atemporal moment—they "pose" for eternity.

Aurelia Stoie Mărginean's landscapes, however, are close and intimate, even when depicting vast panoramas of the city. There is no distance or remoteness, no sense of untouchability. The landscape unfolds beneath the gaze of a bird in flight; it seems like a cube that can be seen from every angle, turned

and overturned, so that the eye may fully comprehend it. It is observed from both near and far at once—this is the artist’s mastery: rendering perspective without alienating distance. When you look at the domes of all the churches in the Old City, you understand the panorama, the layout on the map, yet at the same time you find yourself close, at a minimal distance that allows for an intimate and personal understanding. You are, at once, far and near—among the heights of the sky and on the stone pavement of the city.

The great traveling landscape artists conveyed, through their works, the privilege of travel, claiming in a way the uniqueness of a vision that others could only long for and that was, undoubtedly, difficult to access. Aurelia Stoie Mărginean takes us with her on her walk through the city; she is present, and each landscape carries a journal whose text can be deciphered in pictorial language. Moreover, this language can be easily shared, and this generosity of the artist toward the viewer does not diminish in any way the nobility or scope of her vision.

The artist avoids the trap of picturesque representation thanks to her extraordinary ability to frame the landscape, to present it in motion and from a complex angle, with constant luminosity and brilliance, almost without shadow. It is both

a documentary landscape and a structured composition, adhering to enduring artistic principles. How is this staging constructed? It always begins with a path—the artist’s knowledge of place that comes only from walking a trail, a road, a path, where she can measure and compare every dimension. The road from the École Biblique to the Mount of Olives: a steep ascent among dusty shrubs, leaving behind the abyss of the valley of sacrifices, entering the city, descending by the Dung Gate, walking alongside the nearly intact wall, passing cemeteries, climbing again along the line of churches on the mountain slope—each place becomes a station, a view, a work. Other images come from Mount Scopus, from whose descent one reaches either the Damascus Gate or the steep road toward the Dead Sea, or, continuing along the ridge, through small pine groves toward the springs of the ancient city...

Cardinal points and the roads leading to them, junctions and intersections, become landmarks of the landscape. The city becomes an axis of the world, imposing certain frames shaped by religious, biblical, and cultural imagination. These are routes that seem to demand to be seen from a specific angle, emphasizing a religious or mythological narrative. Aurelia Stoie Mărginean frees herself from these

frames, re-sees them, and the vision becomes entirely her own.

Yet the unfolding of these stations and images is not merely a simple sequence; at its end, even in Aurelia Stoie Mărginean's work, return the major questions that have preoccupied all Orientalist painters: where is the line that separates East from West fixed, and where is the boundary beyond which the world to be discovered begins?

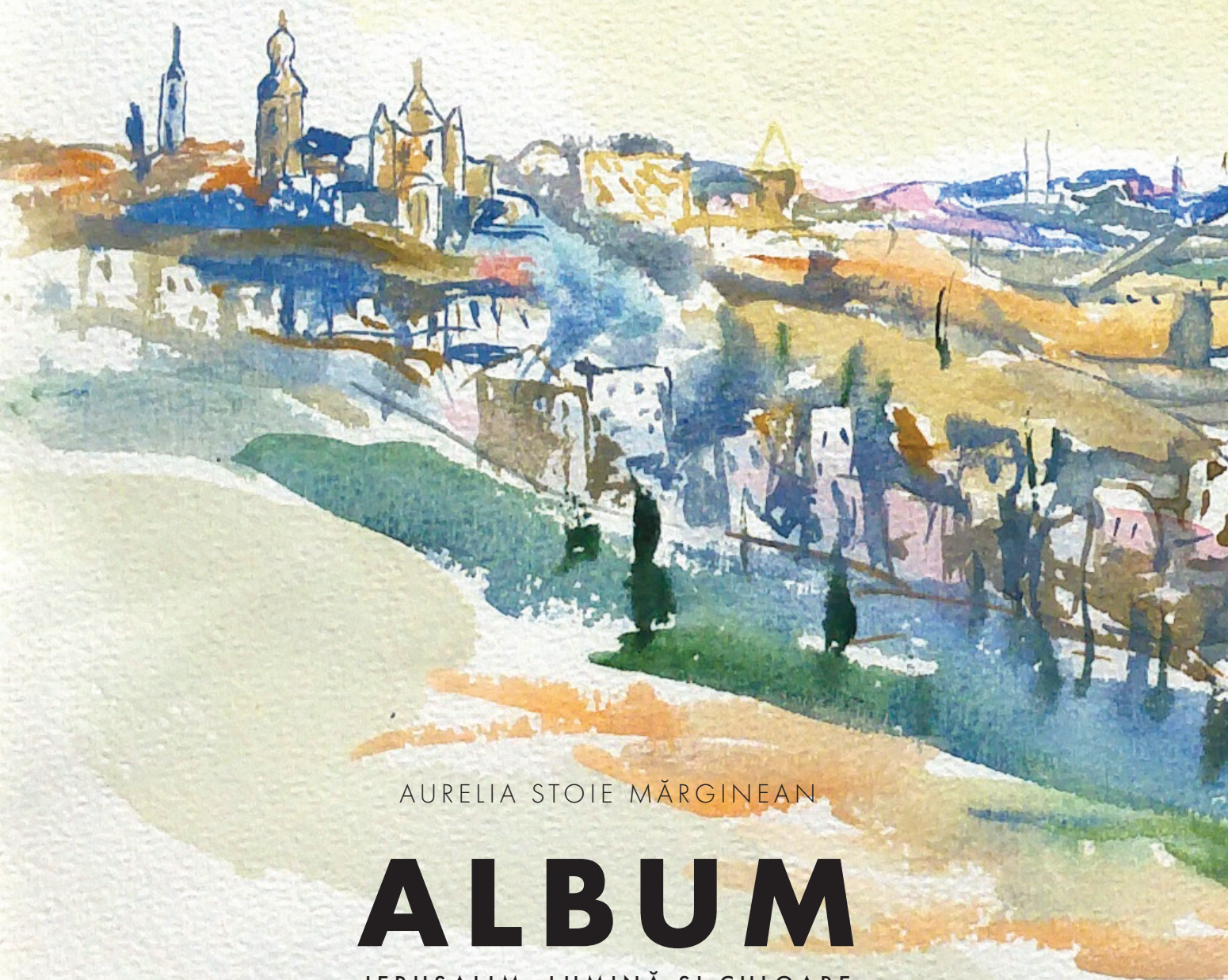
The artist tirelessly crosses this boundary, pushing it ever further. Painting Jerusalem becomes a deliberate act of knowledge, and the landscape transforms and is sublimated, continuing to exist as a travel journal. Aurelia Stoie Mărginean does not merely offer a view or a postcard; she holds the much-desired key of all Orientalist travelers—that of a language with the city... through drawing.

Andreea Păstârnac

*Tel Aviv,
October 2016*

LEBRIS

We know
books

AURELIA STOIE MĂRGINEAN

ALBUM

IERUSALIM. LUMINĂ ȘI CULOARE

2026

01. Ierusalim. Muzeul Manuscriselor de la Marea Moartă
Jerusalem. The Dead Sea Scrolls Museum

02. Ierusalim. Marele amfiteatru în aer liber
Jerusalem. The Grand Open-Air Amphitheatre

03. Ierusalim. Ziduri în primăvară
Jerusalem. Walls in Spring

04. Ierusalim. Turnuri și cupole
Jerusalem. Towers and Domes

05. Ierusalim. Cartierul Jaffa Nof
Jerusalem. Jaffa Nof Neighbourhood